

Modul: Forbedringsmetodikk

Visjon:

Medarbeidere har kompetanse i pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring, og bruker kompetansen aktivt i arbeidshverdagen for å gjøre tjenestene trygge for brukerne.

Målgruppe:

Medarbeidere i helse og omsorg som skal jobbe med forbedring på arbeidsplassen.

Kompetansemål:

- Har kjennskap til bakgrunn for hvorfor det er viktig å ha kompetanse i forbedring
- Får innføring i hvordan forbedring kan utføres på en systematisk måte
- Kjenner til viktige begreper og metoder innenfor forbedring
- Kjenner til hvordan man kan benytte metoder og verktøy til å jobbe systematisk med forbedring

Praksismål:

- Har kunnskap om metoder og verktøy for å arbeide med forbedringsarbeid på egen arbeidsplass
- Styrke arbeidet med pasientsikkerhet

Forkunnskaper:

Det anbefales at deltakere gjør noen forberedelser slik at utbyttet av undervisningen blir best mulig:

- **Spiller Forbedringsspillet.** Det kan lastes ned på pc, nettbrett eller mobil. Spillet hentes her: <https://forbedringsspillet.attensi.com/> eller søk etter *Attensi Skills* der hvor du henter apper. Bedriftskoden du skal bruke er *forbedringsspillet* eller *helsedirektoratet* (NB! SPC avansert og Case trenger du ikke spille, men gjerne om du vil). Du kan lese mer om Forbedringsspillet [her](#).
Det tar ca 30 – 60 minutter å spille hele spillet
- **Gjør deg kjent med [Forbedringsguiden](#).** Det tar ca 1 minutt å laste Forbedringsguiden ned, du kan lese så lenge du vil
- **Gjør deg kjent med [I trygge hender 24-7](#) sin hjemmeside.** Det tar så lang tid som du ønsker å bruke

Forventninger til leder ved påmelding:

For at deltakerne i basiskompetanseundervisningen skal få mest mulig ut av undervisningen og systematisk arbeid med forbedringer skal ha effekt på tjenesten, må leder avgjøre hva som skal forbedres, før påmelding. Forbedringsarbeidet må samsvare med kommunens visjon og handlingsplan og kan imøtekomme utfordringer målt i avvik, eller andre områder med målinger som viser utfordringer.

Leder må overveie relevante deltakere til kurset, som kan utgjøre et forbedringsteam på arbeidsplassen.

Leder må videre legge til rette for at forbedringsteamet får arbeidet mest mulig på å utføre forbedringer ved å gi forbedringsteamet tid til å møtes for å planlegge/evaluere forbedringsarbeidet løpende, utføre målinger, lære videre til kollegaer etc. Ved at leder har jevnlige møtepunkter og etterspør resultater fra sitt forbedringsteam, sørger leder for fremdrift i forbedringsarbeidet.

Leder må gjerne delta i undervisningen.

Innhold:

Det utleveres kompendium som deltakere kan bruke aktivt under undervisningen.

- Gjennomgang av bakgrunn for at vi jobber med forbedring i helsetjenesten
- Presentasjon av forskjellige forbedringsmetoder som brukes innen helse
- Hjemmesiden *I trygge hender 24-7* og tiltakspakkene
- Forbedringsmodellen
- Hvordan lage gode mål, praktisk øvelse
- Hvordan sette sammen et Forbedringsteam, praktisk øvelse
- Planlegging av forbedringsarbeidet, praktisk øvelse
- Hvordan man tester forbedringsideer ved hjelp av PDSA-sirkelen
- Målinger – hvordan man kan måle endringer for å se om det blir ønsket effekt
- Hvordan kan man få oversikt et forbedringsarbeid
- Reaksjoner på endring
- Bruk av risikotavle
- Bruk av forbedringstavle

Arbeidsformer og arbeidsomfang:

Tavleundervisning kombinert med filmer, individuelle oppgaver, gruppeoppgaver og gruppediskusjoner (IGP).

Referanseliste til kurset:

- A3- et problemløsningskjema. Hentet fra:
<https://pasientsikkerhetsprogrammet.no/forbedringskunnskap/forbedringsarbeid/for-deg-som-skal-i-gang-med-et-forbedringsarbeid/a3--et-problemlosningsverktoy>
- Batalden PB, Stolz PK. A framework for the continual improvement of health care: building and applying professional and improvement knowledge to test changes in daily work. *Jt Comm J Qual Impr* 1993; 10: 424-45.
- Batalden, P. B. and F. Davidoff (2007). What is «quality improvement» and how can it transform healthcare?. *Quality & Safety in Health Care* 16(1): 2-3.
- Berg Wig, Bjarne. (2014). *Lean. Ledelse for lærende organisasjoner* (2. utgave). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS
- Brandon Bennett and Lloyd Provost. What's your theory? Driver diagram serves as tool for building and testing theories for improvement. *QP*, 2015.
- Brandrud, A. S., et al. (2011). Three success factors for continual improvement in healthcare: an analysis of the reports of improvement team members. *BMJ Quality & Safety* 20(3): 251-259.
- Forbedringsguiden. Hentet fra:
https://pasientsikkerhetsprogrammet.no/forbedringskunnskap/forbedringsarbeid/her-kan-du-laste-ned-forbedringsguiden/_attachment/inline/c4726dfa-407b-49c8-b141-6ee3ff384871:c32236efd604d926b9803254ff6ca25121108570/forbedringsguiden-juli-2018-lavoppl.pdf
- Forbedringsspillet. Hentet fra:
 - <https://forbedringsspillet.attensi.com/>
 - <https://pasientsikkerhetsprogrammet.no/ledelse/ledelse-av-pasientsikkerhet/forbedringsspillet-styrker-grunnleggende-kompetanse-i-forbedringsarbeid>

- <https://pasientsikkerhetsprogrammet.no/aktuelt/nyheter/forbedringsspillet-hvor-som-helst-og-nar-som-helst>
- Forbedringstavle, film med eksempel. Hentet fra:
<https://pasientsikkerhetsprogrammet.no/forbedringskunnskap/Tavlemoter/fersk-tavlemotevideo>
- Forskjellen på risikotavle og forbedringstavle: Hentet fra:
<https://pasientsikkerhetsprogrammet.no/forbedringskunnskap/Tavlemoter/forskjellen-pa-risikotavle-og-forbedringstavle>
- Hjemmesiden I trygge hender 24-7. Hentet fra: <https://pasientsikkerhetsprogrammet.no/>
- Institute for Healthcare Improvement - <http://www.ihl.org/>
- Jacob Anhøj: Kompendium i kvalitetsudvikling – Rammer og redskaber. Munksgaard, 2015.
- Langley GL, Nolan KM, Nolan TW, et al. The improvement guide: A practical approach to enhancing organizational performance. 2nd edn. San Francisco: Jossey Bass, 2009.
- Lloyd, Robert C. (2019): Quality Health Care: A guide to developing and using indicators (Second edition). Jones & Bartlett Learning. Chapter 8: Understanding variation with run charts.
- Meld. St. 11 (2020-2021). Kvalitet og pasientsikkerhet 2019. Hentet fra:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/38768e5952734ab2ba135147e206e75d/no/pdfs/stm202020210011000dddpdfs.pdf>
- Nasjonal handlingsplan for pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring 2021-2023. Hentet fra:
https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/ledelse-og-kvalitetsforbedring-i-helse-og-omsorgstjenesten/Nasjonal%20handlingsplan%20for%20pasientsikkerhet%20og%20kvalitetsforbedring%202019-2023.pdf/_attachment/inline/79c83e08-c6ef-4adc-a29a-4de1fc1fc0ef:94a7c49bf505dd36d59d9bf3de16769bad6c32d5/Nasjonal%20handlingsplan%20for%20pasientsikkerhet%20og%20kvalitetsforbedring%202019-2023.pdf
- Nyen, Bjørnar (2009): [Forbedringsarbeid og Statistisk Prosesskontroll \(SPC\)](#). Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten.
- Provost & Bennet: What's your theory? Driver diagram serves as tool for building and testing theories for improvement. QP, 2015.
- Veileder til Forskrift for ledelse og kvalitetsforbedring i helsetjenesten. Hentet fra:
<https://lovdata.no/static/ROO/is-2017-2620.pdf>